

GALOPPÖVERDOMSTOLEN

Protokoll hållet per capsulam i
Galoppöverdomstolen den 30 augusti 2021

Ärende nr 12/2021

PARTER, ej närvarande

KLAGANDE: Tränaren Catharina Vång

OMBUD: Jur kand Jessica Ohlson

MOTPART: Svensk Galopp AB (Svensk Galopp) genom
sportchefen Dennis Madsen

ÖVERKLAGAT BESLUT: Lokala galoppdomstolens vid Bro Park beslut
den 18 augusti 2021 i lopp 3

SAKEN: Bortvisande av häst vid start; nu fråga om beslutets
överklagbarhet

Lokala galoppdomstolen strök genom överklagade beslutet hästen Cash In ur löpningen. Lokala galoppdomstolen beslutade även att hästen ska godkännas i kvalificeringslöpning innan den får startanmälas till ordinarie löpning, (Skandinaviskt Reglemente för Galopplöpningar, SRG, 6 kap. 20 §)

YRKANDE och GRUNDER

Catharina Vång har yrkat att Galoppöverdomstolen upphäver lokala galoppdomstolens beslut att belägga hästen Cash In med startförbud till dess den uppvisats i kvalificeringslöpning, att beslutat krav på ny kvalificeringslöpning ska inhiberas i väntan på slutligt beslut. Catharina Vång har därutöver yrkat skadestånd av Svensk Galopp.

Svensk Galopp har yrkat att lokala galoppdomstolens beslut ska fastställas.

Galoppöverdomstolen har med parternas medgivande beslutat att utan förhandling som en prejudiciell fråga pröva om lokala galoppdomstolens beslut att ge hästen Cash In startförbud till dess hästen visats upp i ny kvalificeringslöpning, efter överklagande kan prövas av Galoppöverdomstolen.

Catharina Vång har som grund för överklagandet vad gäller Galoppöverdomstolens behörighet att pröva detta angivit: Den generella rätten att överklaga beslut fattade av Skandinavisk Galopp och lokala galoppdomstolen stadgas i 9 kap. 15 § SRG. Rätt att överklaga har den som beslutet gått emot eller Skandinavisk Galopp. Emellertid kan vissa beslut inte överklagas, dessa räknas upp i 9 kap. 6 § p. 1-3 samt 5-6. 9 kap. 6 § SRG omfattar primärt situationer som rör själva genomförandet av tävlingarna. P. 6 ”andra frågor som gäller själva genomförandet av tävlingarna” kan till och med läsas som en uppsamlingspunkt där situationer som inte räknats upp tidigare därigenom kan omfattas av förbudet mot att överklaga.

Att de flesta av de situationer som räknas upp i 9 kap. 6 § SRG måste undantas från möjligheten att överklaga är fullt rimligt. En möjlighet att överklaga exempelvis ett beslut om nedflyttning eller diskvalificering för den beslutet gått emot skulle innebära en möjlighet för hundratusentals spelare att överklaga, vilket givetvis hade varit helt orimligt. 9 kap. 6 § p. 3 SRG ”startförbud” hänvisar till 7 kap. 1 §. För att tävlingsorganisationen ska ha möjlighet att genomföra tävlingarna måste denna även kunna förbjuda en startanmäld häst att delta av skäl som räknas upp i 7 kap. 1 § SRG.

7 kap. 1 § SRG får dock tolkas så att startförbudet i paragrafen endast omfattar den aktuella tävlingsdagen samt andra lopp som hästen redan är startanmäld till, se lydelsen ”Meddelas startanmäld häst startförbud, ska hästen strykas”, d.v.s. hästen blir följdstruken till andra lopp där den kan vara startanmäld. Det går inte att utläsa annat ur 7 kap. 1 § SRG än att startförbudet omfattar just den aktuella tävlingsdagen och lopp där hästen redan är startanmäld. Först i 7 kap. 3 § framgår att startförbud kan meddelas för viss tid eller tills vidare samt förenas med vissa villkor. Det får förstås som att den lokala galoppdomstolen här gör en bedömning av vilken omfattning startförbudet ska ha och att det bara i vissa fall automatiskt medför en viss omfattning. Exempelvis framgår att häst som står under utredning rörande doping enligt 7 kap. 2 § p 2 SRG har startförbud till dess friskintyg visats upp.

Påföljderna eller omfattningen av ett startförbud framgår inte av kap. 8 ”Påföljder” och inte heller i bilagan ”Skandinavisk Galopps riktlinjer för påföljder”. Det finns inte heller några offentliga skrivelser om vilka riktlinjer Skandinavisk Galopp har vid utdömmande av startförbud.

7 kap. 3 § SRG får därför tolkas som en påföljdsparagraf med stöd av vilken den lokala galoppdomstolen beslutar om omfattningen av startförbudet. Ryttare och tränare har möjlighet att överklaga beslut rörande påföljder vid överträdelse av reglementet och det är osannolikt att tanken vid skrivandet av reglementet varit att detsamma inte ska gälla för hästar.

Reglementet har ändrats per den 1 juni 2021, emellertid är lydelseerna i kap. 7 till stor del samma som före ändringen. En skillnad i 7 kap. 3 § är att förbudet för häst med startförbud att starta i kvallöpning lagts till. Denna ändring torde ha uppstått efter Galoppöverdomstolens beslut i ärende nr 5/2021. Den lokala galoppdomstolen hade där fattat beslut om att "Snowfoot belades med 14 dagars startförbud och skulle därefter uppvisas i kvallöpning innan den åter fick startanmälas i ordinarie löpning". Galoppöverdomstolen konstaterade att det då inte fanns stöd i reglementet att föreskriva när kvalificeringslöpningen skulle äga rum. Emellertid landar Galoppöverdomstolen i att "Galoppöverdomstolen upphäver lokala galoppdomstolens beslut att hästen Snowfoot ska uppvisas [sic] i kvallöpning innan hästen åter får startanmälas i ordinarie löpning".

Ärende nr 5/2021 får således tolkas som att Galoppöverdomstolen ogillade den lokala galoppdomstolens beslut i sin helhet och även upphävde kravet på att Snowfoot skulle uppvisas i kvallöpning överhuvudtaget. Galoppöverdomstolen har uppenbart redan prövat den lokala galoppdomstolens beslut i en fråga om längden och villkoren för ett startförbud och det saknas skäl att göra en annan tolkning än att detta skulle kunna prövas även i nu aktuellt ärende.

Slutligen har den lokala galoppdomstolens möjligheter enligt 7 kap. 3 § SRG utmynnat i helt olika bedömningar i motsvarande situationer. Exempelvis hade Stroxx Carlräs gjort tre starter när den i sitt livs fjärde start den 6 juni bortvisades från start efter att ha vägrat gå in i startboxarna. Något krav på nytt kval ställdes inte. Cash In hade gjort tre starter när denne bortvisades från start den 18 augusti efter att ha vägrat gå in i startboxarna. Här beslutade dock lokala galoppdomstolen att belägga Cash In med startförbud till dess den uppvisats i nytt kvallopp.

Dessa, tillsynes godtyckliga, tolkningar av 7 kap. 3 § SRG är skadliga för sporten eftersom det gör det svårt för lokala galoppdomstolen att fatta rättvisa beslut och svårt för de aktiva att förutse konsekvenserna av en startboxvägran. Det vore även med bakgrund av detta märkligt att tolka 9 kap. 6 § och 9 kap. 15 § så att det även omfattar ett förbud mot att överklaga beslut enligt 7 kap. 3 § SRG. Ett överklagandeförbud i dessa frågor är enbart hämmande för sporten. När reglementet togs fram kan det inte ha varit tanken att ge lokala galoppdomstolen rätt att besluta om startförbud i nuvarande omfattning utan att dessa beslut kan granskas av en högre instans.

Mot bakgrund av det ovanstående bör Galoppöverdomstolen pröva frågan om krav på nytt kvallopp för hästen Cash In.

Svensk Galopp har som grund för sitt bestridande angivit: Lokala galoppdomstolens beslut att belägga hästen Cash In med startförbud tills hästen visats upp i kvalificeringslöpning kan enligt 9 kap. 15 § andra stycket SRG inte överklagas.

Galoppöverdomstolen meddelar följande

BESLUT

Galoppöverdomstolens bedömning i ärende 5/2021

Galoppöverdomstolen har i ärende nr 5/2021 prövat ett överklagande som gällde lokala galoppdomstolens beslut att föreskriva när kvalificeringslöpning skulle äga rum då hästen strukits ur löpningen och belags med 14 dagars ridförbud. Överklagandet gällde villkoret i beslutet att hästen förbjöds delta i kvalificeringslöpning under den tid som startförbudet gällde.

Galoppöverdomstolen fann i beslutet att 7 kap. 3 § första stycket Reglemente för Galopptävlingar (RG) som upphörde att gälla den 30 maj i år, inte gav stöd för att ställa upp ett sådant villkor. Galoppöverdomstolen fann vidare att lokala galoppdomstolens beslut i den del det överklagats inte upptogs i 9 kap. 6 § RG och att hinder enligt 9 kap. 15 § andra stycket RG därför inte förelåg för Galoppöverdomstolen att pröva överklagandet.

Beslutet innebär att Galoppöverdomstolen är behörig att pröva ett överklagat beslut där lokala galoppdomstolen har ställt upp villkor som inte har stöd i tävlingsreglementet, ett villkor som är att betrakta som en nullitet. Beslutet innebär inte som Catharina Vång gör gällande att Galoppöverdomstolen ogillade lokala galoppdomstolens beslut i dess helhet och därmed villkoret i beslutet att hästen Snowfoot skulle uppvisas i kvalificeringslöpning. Den frågan var inte föremål för Galoppöverdomstolens prövning. Den situation som förelåg i ärende nr 5/2021 föreligger inte i detta fall. Här handlar det om Galoppöverdomstolen är behörig att pröva ett i och för sig enligt 7 kap. 3 § första stycket SRG uppställt giltigt villkor vid startförbud, att hästen ska godkännas i kvalificeringslöpning innan den får startas i ordinarie löpning. Utgången i Galoppdomstolens ärende 5/2021 saknar därför relevans för bedömningen av föreliggande fall.

Galoppöverdomstolens bedömning i föreliggande fall

Beslut av lokala galoppdomstolen som gäller överträdelse av tävlingsbestämmelserna får enligt 9 kap. 15 § första stycket SRG överklagas till Galoppöverdomstolen. Detta gäller dock inte alla beslut som fattas av lokala galoppdomstolen. Beslut av lokala galoppdomstolen enligt 9 kap. 6 § SRG med undantag för p. 4 får enligt 9 kap. 15 § andra stycket SRG inte överklagas.

Beslut av lokala galoppdomstolen som enligt 9 kap. 15 § andra stycket SRG inte får överklagas är:

1. strykning av häst eller ryttarbyten enligt 5 kap. 20 §
2. utsträckt tid för utvägning enligt 6 kap. 8 §
3. startförbud enligt 7 kap 1 §, diskvalificering och nedflyttning enligt 7 kap. 7 § och 8 §§ samt ogiltigförklarande av löpning enligt 7 kap. 11
4. påverkan enligt 8 kap. 17 första stycket och 20 §§
5. hästs godkännande i kvalificeringslöpning enligt 4 kap. 6 §
6. andra frågor som gäller själva genomförandet av tävlingarna.

Startförbud enligt 7 kap. 1 § första stycket SRG kan av lokala galoppdomstolen meddelas häst som

1. bedöms vara i ej tävlingsmässigt skick
2. visat tecken på sådan psykisk eller fysisk defekt att deltagande i tävling är olämpligt
3. varit oregerlig
4. strukits av startern med stöd av 6 kap. 20 §.

Startförbud kan också meddelas av Svensk Galopp enligt 7 kap. 2 § SRG. Denna bestämmelse saknar dock betydelse i föreliggande fall.

Enligt 7 kap. 3 § första stycket SRG meddelas startförbud för viss tid eller tills vidare. Startförbud kan förenas med villkor att friskintyg av veterinär ska företes, att hästen ska godkännas vid kvalificeringslöpning eller att annat särskilt villkor ska uppfyllas, innan hästen får starta.

Startförbud som meddelas av lokala galoppdomstolen sker med stöd av 7 kap. 1 § första stycket SRG. 7 kap. 3 § första stycket SRG reglerar startförbudets längd och att startförbudet kan förenas med villkor bl.a. att hästen ska godkännas vid kvalificeringslöpning innan den får starta. Startförbud kan däremot inte överklagas med stöd av 7 kap. 3 § SRG. Den bestämmelsen gäller som framgår ovan startförbudets längd och att detta kan förenas med villkor.

9 kap. 15 § SRG medger enligt Galoppöverdomstolen inte att startförbudets längd och andra villkor som lokala galoppdomstolen ställer upp i detta enligt 7 kap. 3 § första stycket SRG kan överklagas särskilt, utan dessa utgör del av startförbudet enligt 7 kap. 1 § SRG. För att villkor som meddelats med stöd av startförbudet ska kunna överklagas måste detta framgå av SRG. Då så inte är fallet är Galoppöverdomstolen inte behörig att pröva Catharina Vångs överklagande.

Galoppöverdomstolen avvisar Catharina Vångs överklagande att Galoppöverdomstolen ska upphäva lokala galoppdomstolens beslut att ge hästen Cash In startförbud till dess denne uppvisats i kvalificeringslöpning.

Utgången i Galoppöverdomstolen innebär att Catharina Vång enligt 9 kap. 16 § första stycket SRG ska betala överklagandeavgift till Svenska Galopp om fyra tusen (4 000) kr.

Catharina Vångs yrkande om skadestånd kommer att handläggas av Galoppöverdomstolen i särskild ordning, se 9 kap. 19 § SRG.

I avgörandet har deltagit universitetslektorn, jur kand Ronny Hagelberg, kronofogden Gisela Järby, skiljaktig, verkställande direktören Christer Segner och f.d. generalsekreteraren, jur kand Björn Eklund.

Protokollsbilaga

Gisela Jardby är skiljaktig och anför: Vissa beslut som fattas av lokala galoppdomstolen kan, som framgår av SRG 9 kap 15 § 2 st inte vara föremål för överprövning. Detta är nödvändigt för att galopptävlingar ska kunna genomföras och resultat ska kunna meddelas utan någon större tidsutdräkt. Vilka beslut det inte går att klaga på framgår av RG 9 kap 6 § p 1-3 och p 5-6.

Av SRG 9 kap 6 § p 3 framgår att beslut om startförbud enligt SRG 7 kap 1 § inte kan överklagas. Startförbud är en påföljd som meddelas bl. a. om någon av förutsättningarna enligt SRG 7 kap 1 § p 1-4 är uppfyllda. Omfattningen av påföljden (startförbudet) är enligt denna paragraf är endast att hästen ska strykas (i ifrågavarande löpning och de lopp hästen eventuellt redan är startanmäld till).

Vidare omfattning av startförbudet, bl.a. uppställda villkor och tid, anges i 7 kap 3 §. Enligt min mening utgör inte denna paragraf endast en del av SRG 7 kap 1 §. Överklagandeförbudet i SRG 9 kap 15 § 2 st hänvisar endast till SRG 7 kap 1 § vilket förefaller rimligt, då en överprövning av hur startförbudet framöver kommer att påverka startmöjligheterna för hästen, SRG 7 kap 3 §, inte påverkar genomförandet av den aktuella tävlingsdagen.

Jag anser alltså att beslutet, till den del det avser att villkora startförbudet med att hästen ska godkännas i kvalificeringslöpning, SRG 7 kap 3 §, är överklagbart och kan därför vara föremål för Galoppöverdomstolens prövning.

Överröstad i frågan om möjligheten att överklaga villkor i samband med startförbud saknar jag anledning att utdela mig om villkoret som sådant.

Överröstad i denna fråga är jag i övrigt ense med majoriteten.